

Svar på motion från Vänsterpartiet om att Region Örebro län ska ha solceller på Regionens alla byggnader och skärpta energimål

Den 18 december 2023 inkom Jessica Carlqvist, Katja Ollila, Malin von Wachenfeldt, Rolf Östman, Marie Krantz och Margareta Carlsson (Vänsterpartiet Region Örebro län) till Regionfullmäktige med en motion.

I motionen föreslås att Region Örebro län ska öka sin självförsörjningsgrad gällande el, exempelvis genom anläggning av solpaneler på tak eller väggar på Regionens fastigheter. Solpaneler bör också kombineras med batterier. Vidare, anser Vänsterpartiet att målen gällande energieffektivisering och egenproducerad förnybar el i regionens program för Hållbar utveckling är för lågt satta och att takten de nås är för låg. Vänsterpartiet föreslår att Regionfullmäktige beslutar;

-Att ett mål om minskad total energiförbrukning inom regionens verksamheter införs

-Att målet för andelen energi som produceras i egen regi ska höjas till minst 20 procent år 2030 samt att den egenproducerade energin ska vara förnybar

-Att exempelvis solceller på alla regionens fastigheter installeras som ett medel för att nå målet

-Att höja målet för energieffektivisering till minst 25% mellan 2019 och 2030

Energiindikatorer i Program för Hållbar utveckling 2021-2025

Inför antagande av regionens program för Hållbar utveckling 2021-2025 genomfördes ett grundligt arbete och analys för att ta fram relevanta och realistiska mål och indikatorer avseende energi. Exempelvis genomfördes en potentialbedömning för solet där lämpliga tak inventerades med avseende på storlek, väderstreck, lämplig takutformning etc. Potentialen för regionens tak bedömdes till 2 MW som ger 1700 MWh/år som då motsvarade cirka 4

procent av elanvändningen i regionägda fastigheter. Med detta som utgångspunkt sattes följande indikator i program Hållbar utveckling; *år 2025 är andelen egenproducerad förnybar el minst 4 procent av regionens totala elförbrukning.*

Idagsläget har regionen en installerad effekt på cirka 1,2 MW med beräknad produktion om cirka 1100 MWh/år, samtliga nu installerade soleanläggningar är driftsatta. Återstående möjliga anläggningar om cirka 0,8 MW finns på Karlskoga lasarett, Lindesbergs lasarett samt Universitetssjukhuset Örebro.

Kostnader för soleanläggningar har ökat kraftig de senaste 2-3 åren eftersom efterfrågan varit stor och föregicks även av omfattande leveransproblem relaterade till Covidnedstängningen och logistikstörningar i distributionsleden globalt. Kostnaderna för genomförande har även krävt tidigarelagda reinvesteringar i nya taktätskikt och andra åtgärder på flera av de aktuella byggnaderna för att medge montage och tillgänglighet av soleanläggningar. Det ekonomiska läget i regionen har nu medfört att installation av flera soleanläggningar har pausats (bland annat de vid Karlskoga lasarett).

Teknikmässigt har riktlinjer återkommande uppdaterats från bland annat elnätsägare, elsäkerhets- och brandskyddsmyndigheter avseende soleanläggningars utformning för anslutning till elnätet vilket har påverkat den tekniska utformningen av el-infrastrukturen och kostnadsbilden för soleanläggningar negativt. Under 2021 kom även MSB:s vägledning *Den robusta sjukhusbyggnaden – En vägledning för driftsäkra sjukhusbyggnader*. I vägledningen rekommenderas att solceller inte bör installeras på sjukhusbyggnader där kritisk verksamhet bedrivs, detta på grund av ökad risk för brand.¹ Sammantaget bedöms det därför inte längre som möjligt att uppnå indikatorn gällande andelen egenproducerad förnybar el till 2025.

Regionservice/fastigheter har under många år arbetat för att minska energianvändningen i regionens egenägda fastigheter. Energianvändningen har under perioden 2003 - 2023 minskat med cirka 25 procent, trots att sjukhusens användning av verksamhetsenergi ökat eftersom allt kraftfullare diagnostik- och behandlingsutrustning införts och utökats. Detta har till stor del balanserats med en succesivt lägre energianvändning avseende fastighetsenergi, det vill säga den energi som används för att värma, kyla, ventilera och belysa sjukvårdsbyggnaderna. Utifrån dessa utgångspunkter beslutades följande indikator i program för Hållbar utveckling: *År 2025 har den totala energianvändningen (el + värme) effektiviserats med 6 procent per kvadratmeter.* Under år 2022 togs beslut om att höja ambitionsnivån till 8 procent och att inkludera kyla i indikatorn, och indikatorn fick följande formulering; *År 2025*

1) Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2021). Vägledning Den robusta sjukhusbyggnaden En vägledning för driftsäkra sjukhusbyggnader. MSB1693-juli 2021.Sid 121.

har den totala energianvändningen (el + värme + kyla) effektiviserats med 8 procent per kvadratmeter.

Utfallet till och med år 2023 ligger väl i linje med indikatorn och även målen i det Europiska energieffektiviseringsdirektivet.

Energieffektiviseringen blir gradvis svårare att åstadkomma allt eftersom de mest tids- och kostnadseffektiva insatserna genomförs. Det föreligger dock ett omfattande behov av att ersätta mängder av regionens belysning med ny energieffektiv teknik, bland annat beroende på förbud mot kvicksilver i ljuskällor. Detta kommer att bidra med en stor energieffektivisering även om det också kommer att kräva en omfattande finansiering.

Revidering av Program för hållbar utveckling

Ett arbete med framtagande/revidering av program för Hållbar utveckling för perioden efter 2025 kommer påbörjas under 2024. I samband med arbetet kommer en genomgång av samtliga mål och indikatorer göras för att se över om ambitionsnivån ska höjas, om indikatorer ska formuleras om eller om de helt ska tas bort. Nya indikatorer kan komma att läggas till så att målen och indikatorerna blir relevanta och rimliga samt med en lämplig ambitionsnivå för nästkommande period. Erfarenheter från installation av regionens soleanläggningar och regionens arbete med energieffektivisering ska därmed beaktas. Revideringen av programmet följer den politiska ärendeprocessen.

Serviceämnden håller med motionärerna om att frågeställningar kring energi är viktiga och något Region Örebro län behöver arbeta kontinuerligt med.

Serviceämnd föreslår regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att med hänvisning till det kommande arbetet med revidering av Regionens program för Hållbar utveckling förklara motionen besvarad.

För Region Örebro län

Carina Oskarsson

Ordförande i serviceämnden

1) Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2021). Vägledning Den robusta sjukhusbyggnaden En vägledning för driftsäkra sjukhusbyggnader. MSB1693-juli 2021.Sid 121.